

P. K. Uszowski

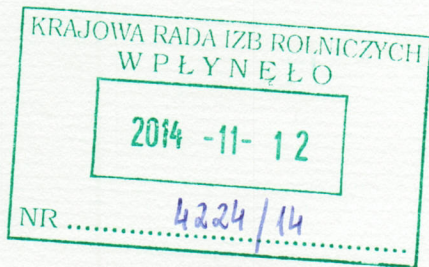
MW

Warszawa, 10 listopada 2014 r.

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu

Tadeusz Nalewajk

SSOdws(ak)-078-31/14 (2715)

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

W odpowiedzi na pismo znak: KRIR/W/1235/14 z dnia 6 października 2014 r. dotyczące uchwały nr 7/2014 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 1 października 2014 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego konieczności podjęcia działań w związku z embargiem Rosji na produkty rolno – spożywcze z Polski oraz uchwały nr 8/2014 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 1 października 2014 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego konieczności podjęcia przez resort rolnictwa i rozwoju wsi szerokich działań, w tym informacyjnych w związku z obowiązkiem spełniania przez rolników wymogów zazielenienia, podjętych na XIV posiedzeniu Krajowej Rady Izb Rolniczych IV kadencji, które odbyło się w dniu 1 października 2014 r., w załączeniu przekazuję wyjaśnienia i informacje odnośnie do poszczególnych wniosków.

I. Wnioski zawarte w uchwale nr 7/2014 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 1 października 2014 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego konieczności podjęcia działań w związku z embargiem Rosji na produkty rolno – spożywcze z Polski.

1. *Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuję, aby Rząd Polski zwiększył swoją aktywność w krajach trzecich w celu rozwijania innych rynków zbytu polskich towarów i szukania nowych rynków. Zachętą dla eksporterów powinny być działania podjęte w celu zwiększenia dopłat do eksportu poza kraje Unii Europejskiej oraz zwiększenia cel importowych na towary sprowadzane spoza UE. Pozwoliłoby to na inwestycje w szukanie nowych rynków zbytu przez eksporterów, a środki ze zwiększonych wpływów z cła pomogłyby zarazem uniknąć nasycenia polskiego rynku produktami, które są wytwarzane także w Polsce (np. pszenica).*

W związku z restrykcjami w handlu, wprowadzonymi przez Federację Rosyjską (FR), zarówno w imporcie z Polski (od dnia 1 sierpnia br.), jak i całej UE oraz innych krajów (od dnia 6 sierpnia br.) szeregu produktów rolnych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjęło niezwłocznie intensywne działania, celem m.in. wsparcia polskich producentów i eksporterów w znalezieniu nowych rynków zbytu dla polskich produktów rolnych, które nie mogą być obecnie wysłane na rynek rosyjski.

W dniu 5 sierpnia br. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróciło się do Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Spraw Zagranicznych, z prośbą o bardzo pilne uzyskanie od polskich placówek dyplomatycznych informacji nt. możliwości sprzedaży polskich owoców i warzyw objętych rosyjskim zakazem z 1 sierpnia br. W związku z faktem wprowadzenia przez FR kolejnego zakazu importu wielu towarów rolno-spożywczych m.in. z całej UE, placówki zostały następnie poproszone o zbadanie możliwości zbytu na rynkach zagranicznych pozostałych towarów, objętych nowymi rosyjskimi sankcjami. Ponadto, Ministerstwo Gospodarki zwróciło się do Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad RP o rozważenie możliwości korekty planów promocji i ich uzupełnienie o odpowiednie przedsięwzięcia promujące wyroby polskiego przemysłu spożywczego (w ramach posiadanych środków), a także o zintensyfikowanie działań promujących polską żywność przy formułowaniu planów promocji na 2015 r.

Na podstawie otrzymanych z polskich placówek dyplomatycznych materiałów, Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA przygotowała analizę nt. „Możliwości eksportu na rynki państw unijnych oraz państw trzecich polskich owoców i warzyw świeżych”. W procesie identyfikacji potencjalnych rynków zbytu dla polskich produktów rolno-spożywczych aktywnie uczestniczą również Ministerstwo Gospodarki i Ministerstwo Spraw Zagranicznych. W ww. analizie, jak też w materiałach opracowanych przez Ministerstwo

Gospodarki i Ministerstwo Spraw Zagranicznych, określono kraje priorytetowe, posiadające największy potencjał jako odbiorcy polskich produktów rolno-spożywczych.

Ponadto, Agencja Rynku Rolnego uruchomiła instrument zwany „formularzem eksportera”, który może być wypełniony przez przedsiębiorców z uwzględnieniem informacji o produktach, które dana firma ma do zbycia. Ww. formularze trafiają następnie do potencjalnych odbiorców zagranicznych, zainteresowanych nawiązaniem współpracy. ARR opracowała też zbiorczy wykaz firm polskiego sektora rolno spożywczego, zainteresowanych eksportem na rynki krajów trzecich (wraz z konkretną ich ofertą i danymi kontaktowymi). Został on następnie przekazany polskim placówkom dyplomatycznym, celem rozpowszechnienia wśród przedsiębiorców w krajach rezydowania.

Należy podkreślić także znaczenie ofensywy dyplomatycznej Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Marka Sawickiego, mającej na celu zwiększenie możliwości eksportu polskich produktów rolno-spożywczych, a zwłaszcza owoców i warzyw do krajów trzecich. W ramach tych działań odbyły się m.in. spotkania Ministra M. Sawickiego z ambasadorami Białorusi, Kazachstanu, Wietnamu, Japonii i Iranu w Polsce. Omówiono możliwości zintensyfikowania dostaw polskich produktów rolno-spożywczych na te rynki oraz zniesienia ewentualnych ograniczeń w dostępie do nich. Tematyka ta została również poruszona przy okazji spotkania Pana Ministra Marka Sawickiego z obejmującym urząd ambasadora w Indiach Panem Tomaszem Łukaszukiem. Szef resortu rolnictwa wyraził przekonanie, że nowy ambasador, w prowadzonych działaniach dyplomatycznych, położy szczególny nacisk na zagadnienia dotyczące wymiany handlowej artykułami rolno- spożywczymi.

W wyniku przeprowadzonych na Białorusi w dniu 14 sierpnia i 1 września 2014 r. rozmów Pana Marka Sawickiego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z Wicepremierem Republiki Białorusi, Panem Michaiłem Rusyjem, Ministrem Rolnictwa i Wyżywienia Panem Leonidem Zajacem oraz Gubernatorem Mińska, Panem Siemionem Szapirą, odbyły się dwie misje gospodarcze polskich przedsiębiorców branży rolno-spożywczej na Białoruś (Mińsk) w dniu 4 i 9 września 2014 r. W pierwszym spotkaniu z białoruskimi firmami udział wzięli przedstawiciele sektora mięsnego, mleczarskiego oraz owocowo-warzywnego, a druga misja dotyczyła sektora owocowo-warzywnego. Kolejna misja polskich przedsiębiorców na Białoruś planowana jest przy okazji XX Międzynarodowych Targów PRODEXPO w Mińsku w dniach 11-14 listopada br. Ponadto, zostały zorganizowane misje gospodarcze polskich przedsiębiorców do Azerbejdżanu (3-4 listopada br.) oraz do Kazachstanu, przy okazji organizowanych (5-7 listopada br.) targów rolno-spożywczych World Food Kazakhstan w Ałmaty. Natomiast w grudniu br. planowana jest podobna misja do Algierii.

Polskie produkty są też promowane podczas odbywających w się w Polsce targów branżowych, w których uczestniczą m.in. przedsiębiorcy z krajów trzecich; jedną z takich imprez wystawienniczo-targowych są Międzynarodowe Targi Produktów Spożywczych „Polagra Food 2014” w Poznaniu.

Należy też zaznaczyć, że polskie produkty rolno-spożywcze są też intensywnie promowane na targach zagranicznych, ostatnio na Targach SIAL Paryż, w których udział wzięło 180 firm z Polski. W najbliższym czasie polskie produkty będą promowane na Targach SIAL Middle East w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (listopad br.).

Także w agendach rozmów dwustronnych z przedstawicielami krajów trzecich tematyka otwierania rynków zbytu dla polskich artykułów rolno-spożywczych jest uwzględniana. Przykładowo, temat ten był poruszany w ostatnim czasie podczas następujących spotkań:

- 27 października br. spotkanie Pana Tadeusza Kłosa, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, z AQSIQ w Pekinie;
- 29 października br. spotkanie Pana M. Sawickiego, Ministra RiRW, z Panem Han Changfu, Ministrem Rolnictwa ChRL w Bukareszcie;
- 30 października br. spotkanie Pana M. Sawickiego, Ministra RiRW, z Panem Rezy Nemzadeh, Ministrem Przemysłu, Górnictwa i Handlu Islamskiej Republiki Iranu w Warszawie.

W związku z bardzo trudną sytuacją polskiego sektora rolnego w kontekście rosyjskich zakazów importu, powołany został *Zespół Międzyresortowy w sprawie działań stabilizujących na rynkach owoców i warzyw objętych embargiem Federacji Rosyjskiej*, a w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzona została grupa zadaniowa ds. łagodzenia skutków związanych z embargiem nałożonym na polskich producentów owoców i warzyw. W sprawie negatywnych skutków embarga, jak i sposobów ich niwelowania, organizowane są również w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi spotkania z przedstawicielami związków branżowych, organizacji charytatywnych, etc. Działania te mają służyć poprawie sytuacji popytowo – podażowej na rynkach objętych embargiem. W ramach Zespołu zostały podjęte prace w następujących obszarach:

- poszukiwania nowych rynków zbytu, w tym opracowania listy państw trzecich, do których przedsiębiorcy mogliby eksportować produkty objęte embargiem,
- znoszenia barier dla handlu poprzez analizę możliwości wymiany handlowej z krajami trzecimi ze szczególnym uwzględnieniem oceny rentowności przedsięwzięcia,
- zwiększenia chłonności rynków, do których Polska ma dostęp,
- promowania polskich produktów rolnych poprzez ambasady i konsulaty.

W efekcie prac Zespołu zmniejszono stawki ubezpieczeniowe w eksporcie towarów objętych embargiem oraz zwrócono uwagę na konieczność zapewnienia dostępu do kredytów preferencyjnych.

Jednocześnie w związku z rosyjskim embargiem Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi aktywizuje i wspiera polskie organizacje branżowe w poszukiwaniu alternatywnych rynków zbytu. W tym zakresie wspiera kampanie promocyjne realizowane na rynkach krajów trzecich dotyczące:

- jabłek na rynku Chin, Zjednoczonych Emiratów Arabskich;
- przetworów mleczarskich na rynku Chin;
- mięsa wieprzowego, wołowego i drobiowego na rynku Chin, Zjednoczonych Emiratów Arabskich;
- mięsa wołowego i wieprzowego oraz przetworów spożywczych opartych na tych produktach na rynku Korei Południowej, Wietnamu, Stanów Zjednoczonych;
- makaronów na rynku Ukrainy.

Ponadto, wkrótce ruszy program dotyczący promocji mięsa wołowego na rynku Turcji, który uzyskał pozytywną ocenę Komisji Europejskiej.

Dodatkowo, w odpowiedzi na zwiększenie unijnych funduszy na promocję, polskie organizacje branżowe złożyły kolejne propozycje programów promocyjnych, dotyczących mięsa drobiowego wysokiej jakości, świeżego, schłodzonego i mrożonego mięsa wołowego oraz wieprzowego, a także przetworów spożywczych wytworzonych na bazie tych produktów; przetworów ze zbóż, świeżych i przetworzonych owoców i warzyw, mleka i przetworów mlecznych, takich jak; masło, sery, mleczka smakowe, mleko w proszku. Rynki objęte promocją to: Japonia, Kanada, Chiny, Białoruś, Singapur, Tajwan, Nowa Zelandia, Mongolia, Kazachstan, Algieria, Korea Południowa, Wietnam oraz Republika Południowej Afryki.

Decyzją Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych z dnia 26 sierpnia 2014 r. Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. obniżyła o 20% stawki z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń i gwarancji eksportowych dla 26 krajów. Obniżka ta ma zastosowanie do eksportu towarów objętych rosyjskim embargiem.

Stosowne działania, celem uzyskania dostępu do rynków, którymi zainteresowani są polscy przedsiębiorcy, były i są nadal podejmowane również przez inspekcje nadzorowane przez MRiRW. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontynuuje działania celem uzyskania informacji o aktualnych wymogach fitosanitarnych w imporcie, obowiązujących w różnych krajach (np. 21 października 2014 r. odbyło się spotkanie robocze

z przedstawicielami branży owocowej, PIORIN, Instytutu Ogrodnictwa oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ws. omówienia procedury dopuszczenia do eksportu na rynek chiński owoców mrożonych). Z kolei Główny Inspektorat Weterynarii prowadzi z partnerami z krajów trzecich negocjacje zapisów świadectw zdrowia i ustalenia warunków dostępu do rynku dla towarów pochodzenia zwierzęcego (np. 21 października miała miejsce wideokonferencja między Agencją ds. Żywności i Weterynarii Singapuru (AVA), Komisją Europejską, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi i GIW dot. kwestii dostępu polskiej wieprzowiny do rynku singapurskiego).

W wyniku działań podjętych przez resort rolnictwa i polskie placówki dyplomatyczne udało się m.in. uzyskać od sierpnia 2014 r. dostęp do rynku japońskiego dla polskiej wołowiny. Ponadto, w lipcu br. Ukraina dopuściła import z Polski (z wyłączeniem woj. podlaskiego) mięsa wieprzowego i jego przetworów, pod warunkiem dołączenia do przesyłek wyników badań laboratoryjnych w kierunku ASF. W odniesieniu do wieprzowych produktów przetworzonych, eksportowanych na rynek ukraiński, konieczne jest poświadczenie, że zostały one poddane obróbce termicznej gwarantującej zniszczenie wirusa ASF. Pod koniec sierpnia br. dopuszczony został przez Ukrainę import z Polski mięsa wołowego bez kości, spełniającego wymogi OIE (oprócz mięsa odkostnionego mechanicznie). W sierpniu br. zniesiony został zakaz importu z Polski do Białorusi przeżuwaczy (zwierzęta rzeźne) i ich materiału biologicznego. W dniu 23 października 2014 r. Kanada dopuściła eksport świeżych jabłek z Polski na swój rynek. Podejmowane są też w relacjach z krajami trzecimi negocjacje nowych wzorów świadectw zdrowia dla szeregu produktów (np. 15 września br. – świadectwo dla wieprzowiny w eksporcie do Mołdawii).

Dalsza aktywna działalność polskiej administracji przyczyni się do zdobycia jak największej liczby rynków zagranicznych dla naszej żywności i poprawy sytuacji polskich producentów.

Działania na rzecz wznowienia eksportu wieprzowiny na rynki krajów trzecich, wstrzymanego z uwagi na wystąpienie przypadków ASF na terenie Polski

Działania informacyjne i współpraca merytoryczna

- eksport mięsa wieprzowego oraz produktów z mięsa wieprzowego nie może być prowadzony do Chińskiej Republiki Ludowej, Federacji Rosyjskiej, Białorusi, Kazachstanu, Japonii, Korei Południowej, Singapuru, Tajwanu, Wybrzeża Kości Słoniowej, Serbia (mięso,

materiał biologiczny, skóry, produkty uboczne pochodzące od świń – bez odpowiedniej obróbki termicznej niwelującej wirusa).

- w wyniku działań informacyjnych GIW oraz prowadzonych negocjacji eksport mięsa wieprzowego i/lub produktów wieprzowych spoza strefy objętej restrykcjami możliwy jest do Hongkongu, Wietnamu, USA, Kanady, Macedonii (tylko produkty), Mołdawii, Albanii, Uzbekistanu, Azerbejdżanu, Ukrainy (poza województwem podlaskim), RPA (tylko produkty), Australii (tylko produkty), Aruby, Kosowa, Gruzji, Bośni i Hercegowiny, Mongolii.
- rozmowy nt. renegocjacji treści weterynaryjnych świadectw zdrowia w celu wznowienia eksportu poprzez umożliwienie wysyłek wieprzowiny z obszarów Polski nieobjętych restrykcjami w odniesieniu do ASF. Propozycje nowych zapisów zostały przekazane do Azerbejdżanu, Chińskiej Republiki Ludowej, Japonii, Korei Południowej, Singapuru, Tajwanu, Ukrainy, Macedonii, Mołdawii, Gruzji, Uzbekistanu. 18 marca 2014 r. uzgodnione zostało m.in. świadectwo na mięso wieprzowe oraz świadectwo na produkty mięsne wysyłane do Uzbekistanu. W maju 2014 r. uzgodnione zostały m.in. świadectwa na mięso wieprzowe i produkty wędzone na surowo, konserwy, sterylizowane i pasteryzowane produkty, inne gotowe wyroby mięsne poddane obróbce termicznej, wysyłane do Azerbejdżanu i do Kirgistanu. W czerwcu 2014 r. uzgodnione zostały m.in. świadectwa na mięso wieprzowe i produkty wędzone na surowo, konserwy, sterylizowane i pasteryzowane produkty, inne gotowe wyroby mięsne poddane obróbce termicznej, wysyłane do Ukrainy, a w lipcu 2014 r. na te same produkty eksportowane do Gruzji. Uzgodniono także stosowanie załącznika do świadectwa zdrowia dla wywożonych do Serbii produktów mięsnych umożliwiającego wysyłki produktów mięsnych poddanych obróbce gwarantującej zniszczenie wirusa ASF również w przypadku pochodzenia zwierząt wykorzystanych do ich produkcji ze strefy objętej restrykcjami. W sierpniu 2014 r. zatwierdzono nowe wersje świadectw zdrowia dla świeżego mięsa (w tym mięsa mielonego pozyskanego od świń domowych) oraz konserw, kiełbas i innych rodzajów produktów mięsnych eksportowanych do Mołdawii.
- systematyczne przekazywanie przez GIW i MRiRW władzom weterynaryjnym/resortom rolnictwa krajów trzecich informacji nt. sytuacji epizootycznej w kraju (Japonia, Kazachstan, Korea, Chiny, Tajwan, Singapur, Ukraina, Rosja, Białoruś, Uzbekistan, Azerbejdżan, Gruzja, Kirgistan, Kazachstan, Mołdawia, USA) a także informacji o zastosowanej w Polsce regionalizacji w zakresie ASF (dodatkowo Australia, Hongkong, Kanada, Macedonia, RPA, Serbia, Wietnam, Algieria).

- przekazanie wniosku o uznanie Polski jako kraju wolnego od ASF wśród świń domowych oraz zniesienie restrykcji nałożonych na import mięsa wieprzowego z Polski do Chin i Korei; przekazanie wniosku o uznanie przez Białoruś zasady regionalizacji Polski w związku z wykrytymi przypadkami ASF oraz wniosku o zniesienie zakazu tranzytu świń, ich materiału genetycznego i mięsa wieprzowego; przekazanie wniosku GLW o uznanie przez Kazachstan zasady regionalizacji Polski w związku z wykrytymi przypadkami ASF.
- przekazanie przez GIW uzupełnionych obszernych kwestionariuszy dotyczących kontroli ASF i oceny ryzyka przeniesienia choroby: Chinom (maj 2014), Japonii (czerwiec 2014), Korei (maj 2014), RPA (czerwiec 2014), Singapurowi (marzec 2014 i maj 2014), Tajwanowi (kwiecień 2014), Ukrainie (maj 2014), Federacji Rosyjskiej (odpowiedzi na wstępny raport z kontroli UC obecnie w opracowaniu);
- przekazanie uwag PL przez GIW i MRiRW do notyfikacji SPS w ramach WTO ograniczeń związanych z ASF wprowadzonych przez Albanie (marzec 2014), Rosję (marzec 2014), Ukrainę (marzec 2014 i lipiec 2014);
- organizacja wizyt kontrolnych państw trzecich w zakresie ASF: Ukraina (czerwiec 2014), Federacja Rosyjska / Unia Celna (czerwiec 2014), Japonia (lipiec 2014);
- wideokonferencja z przedstawicielami resortu rolnictwa i władz weterynaryjnych Korei z udziałem MRiRW, GIW, Ambasady RP w Seulu, DG TRADE Bruksela i Seul;
- wideokonferencja z przedstawicielami służb weterynaryjnych Ukrainy, z udziałem GIW, MRiRW i DG SANCO;
- bieżące kontakty i spotkania robocze z dyplomatami krajów trzecich i służbami weterynaryjnymi krajów trzecich.
- przekazanie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi informacji o bieżącej sytuacji epizootycznej Ambasadorom Chin, Japonii i Korei, Kazachstanu, Ukrainy, Białorusi, Rosji.

Spotkania

Od momentu wykrycia ognisk ASF na terenie Polski i wstrzymania importu mięsa wieprzowego z naszego kraju przez niektóre kraje trzecie, kierownictwo MRiRW podjęło aktywną ofensywę dyplomatyczną, w ramach której przeprowadzono liczne rozmowy i uzgodnienia dotyczących dostępu polskiej wieprzowiny do rynków zagranicznych. W ostatnim okresie członkowie kierownictwa MRiRW odbyli następujące spotkania:

- 21 lutego br. spotkanie Pana Stanisława Kalemby, Ministra RiRW z Ambasadorem Chin i Ambasadorem Japonii;

- 28 marca br. spotkanie Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorem Chin, Ambasadorem Japonii i Ambasadorem Wietnamu;
- śniadanie robocze Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorami Białorusi, Chin, Japonii, Korei, Rosji, Ukrainy, Wietnamu 16 kwietnia br.;
- 23 kwietnia i 23 czerwca br. spotkanie Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorem Kazachstanu;
- 30 kwietnia 2014 r. – polsko-japońskie konsultacje dot. ASF z udziałem przedstawicieli GIW oraz PIW-PIB w Puławach;
- 29 maja 2014 r. - podczas sesji generalnej OIE delegaci Polski spotkali się z delegatami Japonii, Singapuru, Tajwanu, Ukrainy, Kirgistanu – dyskutowano m.in. kwestię ASF;
- 10 czerwca 2014 r. - wizyta Ministra Marka Sawickiego w Kijowie – podpisano protokół dotyczący m.in. zniesienia zakazu importu wieprzowiny na Ukrainę;
- 18 czerwca br. spotkanie Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorem Federacji Rosyjskiej;
- 15 lipca 2014 r. spotkanie Ministra Marka Sawickiego z Ambasadorem Singapuru akredytowanym na Polskę. Na spotkaniu omówiono m.in. wdrożone w Polsce procedury związane z przypadkami wykrycia ASF u dzików;
- 15 lipca 2014 r. spotkanie Pani Zofii Krzyżanowskiej, Rady Generalnego MRiRW z przedstawicielami importerów polskiego mięsa z USA;
- 1 sierpnia 2014 r. spotkanie Ministra Marka Sawickiego z ambasadorem Japonii w Polsce, w związku z dopuszczeniem do rynku japońskiego polskiej wołowiny. Podczas spotkania dyskutowana była również kwestia wznowienia importu polskiej wieprzowiny na rynek japoński;
- 6 sierpnia 2014 r. Pan Tadeusz Nalewajk, Podsekretarz Stanu w MRiRW, spotkał się z przedstawicielami importerów polskiego mięsa z Korei Płd. i Wietnamu;
- 8 sierpnia 2014 r. spotkanie Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorem Białorusi;
- 18-19 sierpnia 2014 r. – spotkanie szefów służb weterynaryjnych Polski i Mołdawii w Warszawie – uzgodniono m.in. nowy wzór świadectwa zdrowia dla mięsa wieprzowego – umożliwienie eksportu z Polski do Mołdawii od dnia 15 września 2014 r.;
- 21 sierpnia 2014 r. spotkanie Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW z Ambasadorem Kazachstanu (ponownie 17 września);

- 4 września spotkanie Ministra Marka Sawickiego z Ambasadorem Japonii;
- wizyta Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW i Pana Krzysztofa Jażdżewskiego, p.o. GLW w Singapurze, Korei i Chinach w maju br., na Ukrainie w czerwcu br.; wizyta Pana Marka Sawickiego, Ministra RiRW na Białorusi w sierpniu i wrześniu br.;
- przekazanie propozycji spotkań Przedstawicieli Kierownictwa MRiRW i/lub GIW z przedstawicielami kierownictwa resortów rolnictwa/służb weterynaryjnych Japonii, Chin i Singapuru, a także Korei, Tajwanu.

Aktywizacja służb dyplomatycznych

- skierowanie próśb do Ministra Gospodarki i Ministra Spraw Zagranicznych o zaangażowanie resortów i placówek dyplomatycznych w działaniach ukierunkowanych na wznowienie eksportu polskiej wieprzowiny
- przekazanie do MSZ wytycznych w kontaktach placówek z krajami trzecimi odnośnie ASF
- współpraca z delegaturami UE w krajach trzecich i z DG TRADE odnośnie współpracy z krajami trzecimi
- objęcie stanowiska radcy rolnego w Pekinie przez wybranego w 2013 r. kandydata w maju 2014 r.
- poinformowanie placówek dyplomatycznych, że zaangażowanie w działania dot. ASF będzie przedmiotem oceny ze strony ministrów odpowiedzialnych za politykę zagraniczną i gospodarczą.

2. *Krajowa Rada Izb Rolniczych postuluje, aby Rząd podjął rozmowy z bankami, aby aktywnie włączyły się w pomoc polskim rolnikom np. przez prolongowanie kredytów tym rolnikom, którzy ponieśli koszty z powodu rosyjskiego embarga oraz o elastyczne podejście do wszelkich ich wniosków dotyczących zmian w terminach spłat kredytów, aby nie stawały się przeterminowane i nie stawiano ich w stan natychmiastowej wymagalności. Biznesplany rolników przy kredytach zakładały pewne przychody ze sprzedaży produktów rolnych w określonych wysokościach i wiele kredytów przez nich zaciąganych było oparte o określone ceny.*

Producenci rolni mogą ubiegać się w bankach o zmianę warunków spłaty preferencyjnych kredytów udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. Nr 22, poz.121 z późn. zm.). Zgodnie z obowiązującymi zasadami udzielania kredytów inwestycyjnych w okresie objętym umową kredytu bank może:

- 1) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- 2) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów okres stosowania dopłat do oprocentowania kredytu preferencyjnego może zostać wydłużony do trzech lat, na wniosek kredytobiorcy złożony w banku.

Natomiast w przypadku kredytów na wznowienie produkcji, w okresie objętym umową kredytu bank może:

- 1) w przypadku kredytów inwestycyjnych (linia KL01):
  - a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,
  - b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym Agencji i nie przekroczenia kwoty pomocy, wyliczonej w umowie kredytu,
- 2) kredytów obrotowych (linia KL02) - stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym okres stosowania przez Agencję dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu na wznowienie produkcji, która może zostać wykorzystana w okresie kredytowania, ustalana jest na dzień zawarcia umowy kredytu i wskazana w umowie kredytowej.

Ponadto informuję, iż z dniem 6 października br. weszły w życie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 września 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, mające na celu wprowadzenie, w związku z ograniczeniami handlowymi np. embargiem Federacji Rosyjskiej, przepisów umożliwiających udzielanie pomocy producentom rolnym w spłacie kredytów z dopłatami ARiMR do oprocentowania, w formie zawieszenia ich spłaty na okres 2 lat oraz przejściowe sfinansowanie przez ARiMR w tym okresie odsetek za kredytobiorcę. Zawieszenie w spłatach rat kapitału kredytów bankowych nie może być dłuższe niż dwa lata. Zapłacone w tym okresie przez Agencję oprocentowanie będzie w przypadku:

- umów kredytu zawartych do 30 kwietnia 2007 r. zwrócone przez kredytobiorcę po okresie zawieszenia spłaty rat kapitału,

– umów zawartych od 1 maja 2007 r. pomniejszyła kwotę dopłat określoną w umowach kredytu bankowego.

3. *Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się zniesienia zakazu uboju rytualnego w Polsce. Poprzez zakaz producenci zostali pozbawieni możliwości eksportu mięsa pochodzącego z uboju rytualnego, a teraz dodatkowo nie mogą eksportować mięsa do Federacji Rosyjskiej. Ponadto, epidemia wirusa ASF przyczyniła się do drastycznego spadku cen trzody chlewnej. W tym przypadku przywrócenie możliwości uboju rytualnego w Polsce, o którym posłowie mają wkrótce zdecydować, wydaje się nieodzowne.*

Od dnia 1 stycznia 2013 r., tj. od dnia wejścia w życie rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303 z dnia 18.11.2009 r., str. 1) w związku z wydanym przez Trybunał Konstytucyjny (TK) w dniu 27 listopada 2012 r. orzeczeniem, na mocy którego uznano, że § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt (Dz. U. Nr 205, poz. 2102, z późn. zm.) jest niezgodny z art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, a przez to jest również niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjął prace w zakresie zmiany przepisów ustawy o ochronie zwierząt.

W trybie pilnym przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt zawierający zmianę polegającą na uchyleniu w art. 34 tej ustawy ust. 1 w celu dopuszczenia możliwości uboju zwierząt bez uprzedniego ogłuszenia według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne, pod warunkiem, że ma to miejsce w rzeźni. Przepis taki byłby zgodny z art. 4 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009.

Projekt ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 23 kwietnia 2013 r., z tym, że Rada Ministrów zdecydowała o wprowadzeniu do projektu ustawy przepisu zakazującego przy uboju bydła bez ogłuszania stosowania systemów, o których mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009, tj. systemów krępujących bydło przez umieszczenie w odwrotnym położeniu lub w dowolnym innym nienaturalnym położeniu. W dniu 10 maja 2013 r. przedmiotowy projekt został skierowany do Sejmu RP. Projekt ten (druk nr 1370), będący projektem rządowym, nie uzyskał poparcia w Sejmie i został odrzucony w trzecim czytaniu podczas głosowania w dniu 12 lipca 2013 r.

Rządowe Centrum Legislacji pismem znak: RCL. DPŚil.50-15/14 z dnia 31 stycznia 2014 r. przekazało do dalszego procedowania projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt opracowany na podstawie założeń przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 14 sierpnia

2012 r., który ma na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego przepisów wykonujących rozporządzenie nr 1099/2009. Niemniej jednak, dalsze prace nad ww. projektem ustawy zostaną podjęte po wydaniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie pytania prawnego skierowanego postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r. przez Sąd Okręgowy w Białymstoku III Wydział Karny (sygn. akt P-34/13) oraz wniosku Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce o stwierdzenie, że:

- a) art. 34 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 35 ust. 1 i ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt w zakresie, w jakim nie zezwalają na poddawanie zwierząt szczególnym sposobom uboju przewidzianym przez obrządki religijne związków wyznaniowych o uregulowanej sytuacji prawnej i przewidują odpowiedzialność karną osoby dokonującej uboju w taki szczególny sposób, oraz
- b) art. 34 ust. 1 i ust. 3 w zw. z art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt w zakresie, w jakim wśród okoliczności uzasadniających dopuszczalność uboju zwierząt kręgowych bez ich uprzedniego ogłuszenia nie wyliczają szczególnych sposobów uboju zwierząt przewidzianych przez obrządki religijne związków wyznaniowych o uregulowanej sytuacji prawnej

- są niezgodne z art. 53 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 oraz art. 35 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 9 ust. 1 i ust. 2 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 14 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (sygn. akt K 52/13).

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w powyższych kwestiach będą miały decydujący wpływ na stosowanie przepisów rozporządzenia nr 1099/2009 oraz na rozstrzygnięcia prawne zawarte w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, w tym również w zakresie legalności stosowania uboju zwierząt bez uprzedniego ogłuszenia według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne.

W dniu 8 listopada 2013 r. do Marszałka Sejmu RP wpłynął obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (druk nr 2349), wprowadzający regulacje zezwalające na dokonywanie uboju zwierząt niepoprzedzonego ogłuszeniem według szczególnych metod wymaganych przez obrzędy religijne, tzw. uboju rytualnego. Projekt ten został skierowany do pierwszego czytania podczas 68. posiedzenia Sejmu RP w dniu 28 maja 2014 r. Do dnia dzisiejszego nie zostało przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie tego projektu w I czytaniu.

4. *Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się przyspieszenia prac nad „Programem Bioasekuracji”, czyli nowelizacją tzw. ustawy zakaźnej, aby zakończyć prace nad jej przepisami i skierować na Komitet Stały Rady Ministrów, która przewiduje delegację dla ministra rolnictwa do wydania rozporządzenia, które będzie mogło skutkować wypłatami rekompensat rolnikom, którzy chcieliby odchodzić od produkcji w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.*

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt został przyjęty w dniu 11 września 2014 r. przez Stały Komitet Rady Ministrów i rekomendowany Radzie Ministrów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi przedmiotowy projekt ustawy w dniu 28 października 2014 r. został skierowany do rozpatrzenia przez Komisję Prawniczą, a następnie zostanie przesłany w celu rozpatrzenia przez Radę Ministrów. Planuje się, że ww. projekt ustawy zostanie przyjęty przez Radę Ministrów w IV kwartale 2014 r.

Jednocześnie należy zauważyć, że projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zgodnie z ustaleniami Zespołu ds. Programowania Prac Rządu, jest projektem priorytetowym z uwagi na jego zakres regulacji.

5. *Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuje do Rządu o zmianę ustawy Prawo Łowieckie w zakresie szerszym niż to wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego.*

Informuję, że pismem z dnia 17 października 2014 r. zwróciłem się do Ministra Środowiska o udzielenie Krajowej Radzie Izb Rolniczych odpowiedzi w zakresie tego wniosku.

6. *Sytuacja jest również trudna dla producentów mleka, dlatego Krajowa Rada Izb Rolniczych zwraca się do Rządu o negocjowanie w UE w celu rezygnacji z kar za przekroczenie kwot mlecznych.*

Wnioski dotyczące zwiększenia krajowej kwoty dostaw oraz umorzenia lub zredukowania kar za jej przekraczanie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłaszało do Komisji Europejskiej już od końca 2012 r. Należy pamiętać, że rynek mleka w ramach WPR Unii Europejskiej objęty jest wspólną organizacją rynków rolnych, w związku z czym zasady funkcjonowania systemu kwot mlecznych są określone na poziomie unijnym i wiążą bezpośrednio wszystkie państwa członkowskie UE a ich zmiana możliwa jest w drodze nowelizacji odpowiednich przepisów unijnych. Z uwagi na fakt, że decyzja o odstąpieniu od obowiązku pobierania opłat karnych lub jej redukcji nie leży w kompetencji Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi, resort rolnictwa skierował m.in. do Komisji Europejskiej odpowiednie wnioski w tej sprawie. Dwukrotnie wnioskowano do KE o podjęcie działań legislacyjnych umożliwiających dokonanie na szczeblu krajowym zamiany niewykorzystanej części kwoty sprzedaży bezpośredniej na kwotę dostaw. Wnioski te nie zostały jednak zaakceptowane. Od stycznia 2014 r. Polska wspólnie z innymi państwami członkowskimi, które również przekraczają krajowe kwoty mleczne, podejmuje na forum UE działania ukierunkowane na zminimalizowanie przekroczenia i wysokości opłat karnych poprzez zmianę tzw. współczynników tłuszczowych, które bezpośrednio wpływają na stopień wykorzystania kwot mlecznych. Dyskusja w tym zakresie jest jednak bardzo trudna ze względu na stanowisko większości państwa członkowskich UE niechętnych do wprowadzania zmian w zasadach systemu kwot mlecznych i podjętych już kilka lat wcześniej ustaleniach dotyczących warunków wycofania tego systemu. Komisja Europejska odwołując się do braku większości dla poparcia zmian w zasadach rozliczania kwot mlecznych nie podjęła prac nad dostosowaniem ww. przepisów.

Niemniej jednak Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mając na uwadze wysoką dynamikę w skupie mleka, która w okresie styczeń – lipiec 2014 r. wyniosła 7,4% względem analogicznego okresu roku ubiegłego i prognozowane przekroczenie kwoty mlecznej w bieżącym roku kwotowym, jak również pogarszającą się sytuację rynkową w wyniku wprowadzonego przez Federację Rosyjską embarga i potrzebę zrekompensowania strat dla producentów mleka, w dniu 28 sierpnia 2014 r. skierował pismo do Komisarza ds. Rolnictwa Daciana Ciolosa, w którym zwrócił się z wnioskiem o zniesienie opłat za nadprodukcję w poprzednim roku kwotowym 2013/2014, jak również odstąpienie od pobierania opłat za rok kwotowy 2014/2015. W ww. piśmie wskazano przede wszystkim, że obciążenie finansowe producentów mleka karami z tytułu przekroczenia kwot mlecznych dodatkowo pogorszy i tak trudną sytuację rolników, wynikającą z wprowadzonego przez Federację Rosyjską embarga.

Dodatkowo Polska wspólnie z Łotwą, Litwą, Estonią i Finlandią zawnioskowała o wprowadzenie przez Komisję Europejską specjalnego wsparcia finansowego w postaci dodatkowych płatności dla producentów mleka w tych państwach członkowskich, w których wpływ rosyjskiego embarga jest najbardziej odczuwalny ze względu na istotny udział rynku rosyjskiego w eksporcie produktów mleczarskich. Jednocześnie na wniosek Polski, na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 13 – 14 października 2014 r. podjęta została dyskusja dotycząca trudnej sytuacji na rynku mleka i konieczności podjęcia w stosunku do producentów, którzy przekraczają swoje kwoty działań, ograniczających obciążenia finansowe z tytułu opłat. Polska wskazała, że należałoby odstąpić od pobierania

opłaty za rok kwotowy 2014/2015. W przypadku braku porozumienia w tym zakresie rozwiązaniem poprawiającym trudną sytuację producentów mleka mogłoby być umożliwienie dokonywania płatności w systemie ratalnym bez odsetek – w odniesieniu do opłat, które okażą się należne za przekroczenie kwot mlecznych w roku kwotowym 2014/2015. Polska podkreśliła, że dostosowanie współczynników tłuszczowych byłoby środkiem najbardziej pożądanym i efektywnym, nierodzącym żadnych dodatkowych obciążeń administracyjnych, prowadzącym do natychmiastowego łagodzącego efektu.

Mając na uwadze, że do skutecznej realizacji przedkładanych propozycji kluczowe będzie osiągnięcie porozumienia na poziomie UE, Polska podejmuje również w kontaktach bilateralnych z państwami członkowskimi starania ukierunkowane na zdobycie poparcia w omawianym zakresie. W połowie października br. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się z wnioskiem do państw Grupy Wyszehradzkiej o poparcie m.in. dla postulatu dostosowania współczynników tłuszczowych w systemie kwot mlecznych.

Polska oczekuje, że pomimo sceptycznego dotychczas podejścia większości państw członkowskich do zmian w systemie kwot mlecznych przed jego uchyleniem, złożone wnioski zostaną wzięte na forum UE pod uwagę w ocenie trudnej sytuacji na rynku mleka i przyczynią się wypracowania odpowiednich rozwiązań minimalizujących obciążenia finansowe dla producentów mleka z tytułu przekraczania kwot mlecznych.

- 7. Krajowa Rada Izb Rolniczych postuluje do Rządu o stworzenie odpowiednich norm prawnych dla stymulacji przemysłu w celu przerabiania nadwyżki produktów rolniczych na bioetanol i wykorzystanie go w przemyśle petrochemicznym jako ekologiczny biokomponent paliw silnikowych. Dodawanie bioetanolu do benzyn silnikowych wpłynie na znaczne zmniejszenie w spalinach zawartości gazów odpowiedzialnych za efekt cieplarniany i przyczyni się do poprawy środowiska naturalnego.*

Informuję, że pismem z dnia 17 października 2014 r. zwróciłem się do Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Gospodarki o udzielenie Krajowej Radzie Izb Rolniczych odpowiedzi w zakresie tego wniosku.

- 8. Postulujemy o podwyższenie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Krajowa Rada Izb Rolniczych wielokrotnie występowała w tej sprawie, a w obecnej sytuacji zwiększenie stawki zwrotu jest jeszcze bardziej zasadne.*

Uwzględniając kwotę środków ustaloną w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do

produkcji rolnej i pokrycie kosztów gmin w wysokości 800 mln zł oraz wydatkowanie na ten cel w 2014 r. kwoty 792,15 mln zł, na 2015 r. nie jest możliwe zwiększenie stawki zwrotu na 1 litr oleju napędowego.

Biorąc pod uwagę, iż zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379, z późn. zm.), Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, stawkę zwrotu podatku akcyzowego na 1 litr oleju napędowego na rok następny, podwyższenie stawki zwrotu podatku akcyzowego zostanie rozważone przy przygotowywaniu projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2016 r., stosownie do kwoty wydatków na ten cel określonej w projekcie ustawy budżetowej na 2016 r. oraz obowiązującej stawki podatku akcyzowego od oleju napędowego.

9. Wnioskujemy o umożliwienie prolongaty zobowiązań wobec Agencji Nieruchomości Rolnych z tytułu zakupu lub dzierżawy nieruchomości rolnych.

Realizacja powyższego wniosku stanowiłaby pomoc publiczną, która mogłaby być stosowana na następujących zasadach:

1) w oparciu o Wytyczne Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2020 (Dz. U. C 204 z 1.07.2014 r., s.1), w przypadku gdy uchwałą Rady Ministrów zostałyby powołany program pomocowy dla rolników i producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały straty spowodowane wprowadzeniem embarga przez Federację Rosyjską na produkty rolno-spożywcze. Ww. wytyczne dopuszczają pomoc z tytułu wyrównania szkód w produkcji rolnej, jeżeli pomoc ma na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi. W przypadku, gdy zgłoszony Komisji program pomocowy nie zostałby zaakceptowany na podstawie wytycznych, to możliwe jest przyznawanie pomocy na wyrównanie szkód spowodowanych przez inne rodzaje zdarzeń nadzwyczajnych w ramach zgłoszenia Komisji pomocy indywidualnej.

2) w ramach pomocy de minimis w rolnictwie do wysokości ustalonego limitu, tj. 15 tys. euro na beneficjenta w ciągu trzech lat na mocy rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania str. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. L 352 z 24.12.2013 s.9). W przypadku braku ustanowienia wyłączeniowego programu pomocowego zgłoszonego

Komisji na mocy Wytycznych, udzielanie pomocy w ramach de minimis w rolnictwie będzie jedyną możliwością stosowania przez ANR prolongaty należnych zobowiązań wobec Agencji.

10. Wnioskujemy o przyspieszenie wypłat dopłat bezpośrednich. Takie możliwości pomogłyby polskim producentom zachować płynność finansową wobec straty zaplanowanych dochodów ze sprzedaży swoich produktów.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.1.2009 r., str. 16 z późn. zm.), płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego są przekazywane w nie więcej niż dwóch ratach na rok, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego. Należy przy tym podkreślić, że płatności bezpośrednie nie mogą być dokonywane przed zakończeniem sprawdzenia warunków kwalifikowalności.

Przewidziany przepisami okres wypłaty płatności (od dnia 1 grudnia do dnia 30 czerwca kolejnego roku kalendarzowego) ma na celu zapewnienie prawidłowej realizacji tego wsparcia. Przyznanie płatności musi bowiem zostać poprzedzone szeregiem czynności takich jak: kontrole administracyjne i krzyżowe wniosków, typowanie wniosków do kontroli na miejscu, przeprowadzanie kontroli w terenie, opracowanie wyników kontroli.

Mając na uwadze powyższy zakres czynności, jakie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa musi wykonać oraz największą ze wszystkich krajów Unii Europejskiej liczbę obsługiwanych beneficjentów (ok. 1,36 mln) należy stwierdzić, że maksymalny termin przewidziany na wypłatę płatności gwarantuje prawidłową realizację tego zadania.

Jednocześnie należy podkreślić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokłada wszelkich starań, aby płatności bezpośrednie były naliczone oraz wypłacone rolnikom w możliwie najkrótszym terminie. Ponadto, w kolejnych latach podejmowane były działania umożliwiające wypłatę płatności bezpośrednich w pierwszej kolejności tym rolnikom, których gospodarstwa ucierpiały w wyniku wystąpienia różnego rodzaju klęsk.

Począwszy od 16 października br. realizowana jest wypłata zarówno płatności ONW, jak i płatności rolnośrodowiskowych za 2014 r.

11. Kolejnym rozwiązaniem, które postuluje Krajowa Rada Izb Rolniczych jest zwiększenie dopłat do materiału siewnego.

Celem wprowadzonego w 2007 r. „Programu poprawy jakości produktów rolnych poprzez zwiększenie zużycia kwalifikowanego materiału siewnego” była poprawa jakości uzyskiwanych plodów rolnych. Wzrost zużycia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany stymulowany jest przez wprowadzenie systemu dopłat do 1 ha gruntów rolnych obsianych lub obsadzonych tym materiałem i odnosi się do gatunków o dużym znaczeniu i niskim poziomie wymiany materiału siewnego. System dopłat nie ma charakteru powszechnego systemu wsparcia działalności rolniczej, lecz jest ukierunkowany na zwiększenie wykorzystania materiału siewnego wysokiej jakości i przez to poprawę jakości i wielkości plonów. Co roku następuje wzrost wysokości wypłacanych dotacji (od 19 400 000 zł w 2007 r. do 120 500 000 zł w 2014 r., daje to łączną kwotę wypłaconych dotacji 619 905 000 zł) przy zachowaniu niezmiennych stawek dla poszczególnych gatunków. Biorąc pod uwagę tak dynamiczny wzrost wypłacanych kwot należy przyjąć, że zaprojektowany mechanizm pozwolił osiągnąć zamierzony skutek, systematycznie powodując wzrost zainteresowania zakupem kwalifikowanego materiału siewnego. W 2008 r. wymiana materiału siewnego zbóż była na poziomie 8,8% a w 2014 r. 15,5%.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz środki finansowe dostępne w budżecie państwa nie jest możliwe zrealizowanie wniosku KRIR w zakresie zwiększenia dopłat z tytułu wykorzystania materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany.

12. Wnioskujemy, aby importowane do Polski ziemniaki podlegały takim samym rygorom jak eksportowane z Polski tzn. były w 100% badane przez nasze służby w kierunku bakteriozy.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontroluje na bieżąco stan zdrowotności bulw ziemniaków pochodzących z innych państw, znajdujących się w obrocie lub wykorzystywanych w produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach tych kontroli jedynie w latach 2010-2013 Inspekcja poddała łącznie ocenie organoleptycznej 885 prób ziemniaków towarowych oraz 106 prób sadzeniaków ziemniaka, natomiast badaniom laboratoryjnym poddała 776 prób ziemniaków towarowych oraz 293 próby sadzeniaków ziemniaka. W żadnym przypadku nie stwierdzono ich porażenia przez bakteriozę pierścieniową ziemniaka.

Należy także podkreślić, że zgodnie z przepisami Unii Europejskiej wszystkie ziemniaki importowane do Unii Europejskiej z państw trzecich są obligatoryjnie poddawane granicznej kontroli fitosanitarnej (możliwości importu ziemniaków są przy tym mocno ograniczone), natomiast znajdujące się w obrocie na obszarze Unii Europejskiej sadzeniaki ziemniaka muszą być zaopatrzone w paszport roślin zapewniający, że są one wolne od organizmów kwarantannowych.

Odnosząc się do możliwości zwiększenia intensywności nadzoru nad ziemniakami pochodzącymi z innych państw członkowskich należy zauważyć, że zgodnie z postanowieniami dyrektywy Komisji 92/77/EWG z dnia 2 września 1992 r. *określającej udział procentowy przesyłek, które mogą podlegać inspekcji fitosanitarnej, kontroli dokumentacyjnej i identyfikacyjnej przy ich wprowadzaniu do Państwa Członkowskiego z innego Państwa Członkowskiego* kontroli fitosanitarnej nie powinno być poddawanych więcej niż 10% przesyłek towarów sprowadzanych z innego państwa członkowskiego. Mając powyższe na uwadze, wyniki dotychczasowych kontroli, a także przekazywane przez pozostałe państwa członkowskie w ramach Stałego Komitetu do Spraw Zdrowia Roślin informacje na temat występowania bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, nie ma obecnie uzasadnienia fitosanitarnego dla zwiększania intensywności badania ziemniaków pochodzących z innych państw członkowskich. Obecna intensywność kontroli pozwala we właściwy sposób monitorować zdrowotność ziemniaków trafiających na polski rynek z tych państw. Jednocześnie jednak, w przypadku podejrzenia porażenia importowanych ziemniaków przez bakterię *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*, Inspekcja ma obowiązek przeprowadzenia kontroli zdrowotności i jeżeli jest to uzasadnione pobrania prób do badań laboratoryjnych.

13. Krajowa Rada Izb Rolniczych wnioskuje o przyspieszenie prac nad przepisami dotyczącymi sprzedaży bezpośredniej, aby zagospodarować nadwyżkę produktów rolnych z własnego gospodarstwa oraz zdywersyfikować dochody rolnicze.

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej, które uchyli rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. z 2007 r. Nr 5, poz. 38) obecnie jest przygotowywany do zwolnienia z obowiązku rozpatrzenia przez Komisję Prawniczą. Po uzyskaniu zwolnienia z Komisji Prawniczej projekt zostanie

przesłany do notyfikacji Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej, zgodnie z obowiązującą procedurą. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia zaplanowano na pierwszą połowę 2015 r., jednakże z uwagi na wymóg notyfikacji, termin wejścia w życie proponowanych przepisów może ulec zmianie.

Sprawa ww. projektu traktowana jest priorytetowo, jednakże proces legislacyjny, a także notyfikacja projektu Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej musi odbyć się zgodnie z obowiązującą procedurą, co oznacza, że żaden z etapów uzgadniania nie może zostać pominięty.

II. Uchwała nr 8/2014 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 1 października 2014 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego konieczności podjęcia przez resort rolnictwa i rozwoju wsi szerokich działań, w tym informacyjnych w związku z obowiązkiem spełniania przez rolników wymogów zazielenienia.

Od dnia 1 stycznia 2015 r. płatności bezpośrednie przyznawane będą w oparciu o nowe przepisy, określone m.in. w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013¹. Rozporządzenie to weszło w życie w dniu 20 grudnia 2013 r., natomiast jego przepisy będą stosowane od dnia 1 stycznia 2015 r.

Nowym elementem tego systemu będzie płatność z tytułu realizacji praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, czyli płatność za zazielenienie. Przepisy w zakresie zazielenienia uregulowane zostały m.in. w rozporządzeniu nr 1307/2013 oraz w przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia. Z uwagi na zmiany mające nastąpić w związku z reformą WPR, już w trakcie toczących się negocjacji nad reformą Wspólnej Polityki Rolnej, podczas licznych spotkań organizowanych w całym kraju, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) szeroko informowało o projektowanym systemie płatności bezpośrednich. Po zakończeniu negocjacji oraz po opublikowaniu rozporządzenia nr 1307/2013 działania informacyjne zostały zintensyfikowane. Na przełomie czerwca i lipca 2014 r. przeprowadzone zostały szerokie konsultacje społeczne systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020. Konsultacje skierowane były do wszystkich zainteresowanych, a w szczególności do środowisk rolniczych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokłada wszelkich starań, by rolnicy zostali jak najlepiej poinformowani o nowych zobowiązaniach wynikających z zazielenienia. W tym celu prowadzona jest szeroka kampania informacyjna. Z uwagi na to, że krajowe akty prawne

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009*

są właśnie opracowywane, kampania ta prowadzona jest w oparciu o przepisy unijnych rozporządzeń, jak również w oparciu o projektowane przepisy krajowe w tym zakresie. Przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi uczestniczą w licznych szkoleniach i spotkaniach z rolnikami, odbywających się w całym kraju, szkolą doradców, a także biorą udział w szkoleniach dla rolników organizowanych przez ośrodki doradztwa rolniczego i izby rolnicze. Szeroką kampanię informacyjną związaną z nowym systemem płatności bezpośrednich w całej Polsce prowadzi także Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Jednocześnie, na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi utworzona została zakładka *Płatności bezpośrednie w latach 2015-2020*, prezentująca m.in. szczegółowe informacje na temat zazielenienia oraz obowiązujące akty prawne w tym zakresie. Informacje umieszczone w tej zakładce są na bieżąco aktualizowane i uzupełniane. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowuje także broszurę informacyjną na temat zazielenienia oraz zmian w zakresie zasady wzajemnej zgodności od 2015 r. Broszura ta zostanie rozesłana do wszystkich rolników, którzy w 2014 r. roku złożyli wniosek o płatność.

Odnosząc się do propozycji ustanowienia w 2015 r. okresu przejściowego uprzejmie informuję, że przepisy w zakresie zazielenienia wynikają z przepisów unijnych, dlatego nie jest możliwe wprowadzenie okresu przejściowego. Jednocześnie należy zauważyć, że zreformowany system płatności bezpośrednich pierwotnie miał obowiązywać od 2014 r., jednakże w związku z przedłużającym się procesem negocjacji nad reformą Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), termin ten przesunięto na 2015 r. Pragnę zwrócić uwagę na fakt, iż we wskazanych przepisach unijnych określona została większość wymagań wynikających z dywersyfikacji upraw, m.in. wskazane zostały gospodarstwa, które powinny realizować tę praktykę, określona została definicja uprawy oraz wymagana powierzchnia oraz liczba upraw w gospodarstwie. Opracowywane obecnie krajowe akty prawne określać będą jedynie te kwestie, które wymagają podjęcia decyzji przez państwo członkowskie lub ustanowienia dodatkowych wymogów, które będą uszczegóławiać część unijnych przepisów w zakresie zazielenienia. W opracowywanych obecnie aktach krajowych w zakresie dywersyfikacji upraw określony zostanie m.in. termin, w trakcie którego kontrolowana będzie niniejsza praktyka. Proponuje się, że termin ten przypadał na okres od dnia 15 maja do dnia 15 lipca.

Odnosnie do propozycji ustanowienia okresu przejściowego w zakresie kar za niewypełnienie wymogów zazielenienia uprzejmie wyjaśniam, iż przepisy określone w tym zakresie uregulowane zostały w przepisach unijnych (art. 77 ust. 6 rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013² oraz art. 22-29 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014³), dlatego nie jest możliwe ustanowienie okresu przejściowego. Jednocześnie uprzejmie informuję, że przepisy unijne uwzględniają zgłaszane w trakcie negocjacji postulaty wielu państw członkowskich, aby wprowadzić okres przejściowy w zakresie stosowania sankcji w przypadku zazielenienia, dlatego przez początkowe lata wdrażania zazielenienia (2015 r. i 2016 r.), kary za zazielenienie nie będą wykraczać poza kwotę płatności za zazielenienie i, w zależności od stopnia stwierdzonej niezgodności, będą obejmować część lub całość płatności za zazielenienie. Natomiast w kolejnych latach kary będą mogły nawet przewyższać otrzymaną kwotę zazielenienia (w 2017 r. o maksymalnie 20%, a od 2018 r. o maksymalnie 25%), co oznacza, że w razie stwierdzenia niezgodności, kara za nieprzestrzeganie praktyk zazielenienia spowoduje także częściowe zmniejszenie innych płatności.

W trakcie kontroli realizacji dywersyfikacji upraw, kontrolerzy weryfikować będą liczbę upraw znajdujących się na gruncie ornym oraz ich powierzchnię, w zależności od wielkości gospodarstwa. Jednocześnie, zgodnie z projektem wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących kontroli na miejscu, dopuszcza się możliwość prowadzenia uprawy⁴ innej niż ta zadeklarowana we wniosku o płatność, np. gdy zadeklarowana uprawa nie weszła lub wystąpiły inne nieprzewidziane przeszkody w uprawie. W takiej sytuacji w trakcie kontroli będzie sprawdzane, czy rolnik posiada wymagane dwie lub trzy uprawy, w zależności od powierzchni gospodarstwa, a nie czy uprawy te zostały zadeklarowane we wniosku.

Ponadto uprzejmie informuję, że uwzględnienie jako obszary proekologiczne części większych elementów krajobrazu (które wykraczają poza wielkości określone w przepisach) nie będzie możliwe z uwagi na to, że zgodnie z przepisami unijnymi za obszary proekologiczne uznawane będą tylko te elementy krajobrazu, które w całości spełniają kryteria określone w rozporządzeniu nr 639/2014. Jednocześnie w przypadku elementów o charakterze liniowym możliwe będzie wliczanie do obszarów proekologicznych tylko tych

---

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008

³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności.

⁴ Za wyjątkiem upraw, które powodują, że gospodarstwo może być zwolnione z praktyki dywersyfikacji upraw lub EFA, np. roślin strączkowych lub tymczasowych użytków zielonych.

fragmentów, które spełniają określone kryteria szerokości (minimalne lub maksymalne), z wyłączeniem tych części, które wykraczają poza określone kryteria szerokości.

W kwestii współczynników ważenia i konwersji uprzejmie informuję, iż zostały one określone w Załączniku II do rozporządzenia delegowanego nr 639/2014 i będą wykorzystywane do obliczania powierzchni wszystkich obszarów proekologicznych. Ich wartość odzwierciedla zróżnicowane znaczenie poszczególnych obszarów dla różnorodności biologicznej. Współczynniki te służą do przeliczenia rzeczywistej powierzchni obiektów uznawanych za obszary proekologiczne na powierzchnię przeliczeniową, większą lub mniejszą od rzeczywistej. W przypadku elementów o charakterze liniowym i punktowym zastosowanie współczynników będzie powodowało zwiększenie ich powierzchni wliczanej do obszaru EFA. Natomiast w przypadku obszarów, dla których wartość współczynników została określona na poziomie poniżej 1 zastosowanie tych współczynników spowoduje, że rzeczywista powierzchnia tych obszarów zaliczana do EFA zostanie zmniejszona i będzie, w przypadku międzyplonów, zagajników o krótkiej rotacji i pasów przy lesie z produkcją, stanowić 30% powierzchni rzeczywistej, a w przypadku upraw wiążących azot - 70% powierzchni rzeczywistej. Zastosowanie współczynników ważenia o wartości poniżej 1 jest obowiązkowe dla państwa członkowskiego. Współczynniki będą stosowane w następujący sposób:

a) 1 drzewo wolnostojące (średnica korony powyżej 4 m) po przemnożeniu przez współczynnik konwersji (20) i współczynnika ważenia (1,5) da w sumie 30 m² obszaru EFA
 $1 \text{ drzewo} \times 20 \times 1,5 = 30 \text{ m}^2 \text{ obszaru EFA}$

b) oczko wodne (o powierzchni 1000 m²) po przemnożeniu przez współczynnik ważenia (1,5) da w sumie 1500 m² obszaru EFA

$1000 \text{ m}^2 \text{ (pow. oczka wodnego)} \times 1,5 = 1500 \text{ m}^2 \text{ obszaru EFA.}$

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewajk